

17.5.2019

YMPÄRISTÖMINISTERIÖN KESKEISTEN LAINSÄÄDÄNTÖHANKKEIDEN OHJELMA

Lainsäädäntöhankkeiden ohjelma on ympäristöministeriön säädösvalmistelun johtamisen keskeinen työväline. Se sisältää valmisteilla olevat keskeiset säädöshankkeet (hallituksen esitykset ja merkittävimmät valtioneuvoston asetukset). Lisäksi ohjelmaan kootaan tärkeimmät EU:n lainsäädäntöhankkeet. Samoin ohjelmaan voidaan sisällyttää ympäristöministeriön tavoitteiden toteuttamisen kannalta merkittäviä säädöshankkeita, joiden valmisteluvastuu kuuluu toiselle ministeriölle.

Ministeriön yhteinen lainsäädäntöhankkeiden ohjelma kootaan säädösvalmistelun ohjausryhmän ohjauksessa. Ohjelmaa käsitellään ministeriön johtoryhmässä kaksi kertaa vuodessa ja se julkaistaan [YM:n www-sivuilla](#).

KANSALLINEN SÄÄDÖSVALMISTELU

Ympäristöllisten menettelyjen yhdentämisen lainsäädäntöhanke (ns. yhden luukun lainsäädäntöhanke)

Peruste:

Yhden luukun palvelujen toteuttaminen ympäristöllisissä menettelyissä toteuttaa hallitusohjelman tavoitteita elinkeinoelämän edellytysten parantamisesta sekä lupa- ja valitusprosessien sujuvoittamisesta. Lakihanke pohjautuu selvitykseen 'Yhden luukun periaatteen toteuttaminen ympäristöasioissa', joka valmistui kesäkuussa 2016. Hankkeessa valmistellaan ehdotus hallituksen esitykseksi ympäristöllisten menettelyjen yhdentämisestä sisältäen yhdenmättyä menettelyä koskevan lain ja tarvittavat muutokset olemassa olevaan erityislainsäädäntöön.

[Linkki hankkeen www-sivuille](http://www.sivuille)

Valmistelijat:

Ohjausryhmä perustettu toimikaudelle 14.10.2016–31.12.2017, hankkeen puheenjohtajana toimii kansliapäällikkö Hannele Pokka ja työjaostossa on mukana lainsäädäntöjohtaja Riitta Rönn. Hankkeen pääsihteerinä toimi hallitusneuvos Satu Sundberg/YSO. Lisäksi valmisteluun osallistuu asiantuntijoita YSO:sta, LYMO:sta ja RYMO:sta. Esityksen jatkovalmistelija lainsäädäntöneuvos Sari Rapinoja.

Aikataulu:

Hallituksen esitys on annettu eduskunnalle 29.11.2018 ([HE 269/2018](#)).

Luonnonsuojelualueita koskeva säädösvalmistelu

Peruste:

Natura 2000 -verkostoon ja kansallisiin suojeluohjelmiin sisältyvien luonnonsuojelualueiden perustamissäädösten valmistelu

Valmistelijat:

lainsäädäntöneuvos Johanna Korpi, lainsäädäntöneuvos Heikki Korpelainen, ympäristöneuvos Kristiina Niikkonen, luonnonsuojeluvalvoja Ilkka Heikkinen erityisasiantuntija Nunu Pesu.

Aikataulu:

Säädösvalmistelu on käynnistynyt vuoden 2011 alussa, kun LSL:n muutos tuli voimaan. Perustettavia suojelualueita on yhteensä lähes 1000 kpl, joten työn arvioidaan kestävän useita vuosia. Vuoteen 2022 mennessä tulee valmisteltavaksi noin 25 aluekokonaisuutta koskevaa asetusta.

Luonnonsuojelulailla rauhoitettujen lajien aiheuttamien vahinkojen korvausmenettely ja ennaltaehkäisy

Peruste:

Valmistellaan ehdotus luonnonsuojelulailla rauhoitettujen lajien aiheuttamien vahinkojen korvaamista koskevista lainsäädännöllisistä linjauksista ja toteuttamisvaihtoehdoista sekä ennaltaehkäisystä.

Valmistelijat:

erityisasiantuntija Hanne Lohilahti, hallitussihteeri Johanna Korpi

Aikataulu:

Ohjausryhmän toimikausi on 1.3.2018–31.3.2019.

Valtioneuvoston asetus pilaantuneiden alueiden puhdistamisen tukemisesta

Peruste:

Laki pilaantuneiden alueiden puhdistamisen tukemisesta (246/2019) on vahvistettu ja laki tulee voimaan 1.1.2020. Sanotun lain sekä valtionavustuslain (688/2001) nojalla on tarkoitus antaa valtioneuvoston asetus. Asetuksella annettaisiin tarkemmat säännökset avustuksen soveltuvuudesta EU:n sisämarkkinoille, Pirkanmaan ELY-keskuksen kestävä riskienhallinnan edistämistä koskevasta tehtävästä, avustushakemuksen sisällöstä sekä avustuksen enimmäismäärästä.

Valmistelijat:

hallitussihteeri Hanna-Lena Fallenius-Tuurihalme 10.6.2019 asti ja ympäristönsuojelun muita asiantuntijoita.

Aikataulu:

Asetus on tarkoitus antaa syysistuntokaudella 2019.

Valtioneuvoston asetus eräiden maa-ainesjätteiden hyödyntämisestä

Peruste:

Valmistellaan hallitusohjelman kirjauksen mukaisesti maa-ainesjätteiden hyödyntämistä koskeva asetus. Asetuksen soveltamisalaan kuuluvien maa-ainesjätteiden hyödyntämiseen riittäisi ympäristöluvan sijaan rekisteröinti-ilmoitus.

Valmistelijat:

erityisasiantuntija Kaija Järvinen, ympäristöneuvos Anna-Maija Pajukallio

Aikataulu:

Asetus ennakkonotifioidaan komissiolle syyskaudella 2018, mistä seuraa vähintään kolmen kuukauden odotusaika ja viimeistellään tämän jälkeen.

Valtioneuvoston asetus eräiden jätteiden jäteluonteen päättymisestä (End of Waste)

Peruste:

Valmistellaan hallituksen vuoden 2016 toimintasuunnitelman mukaisesti kansallisia ei enää jätettä säädöksiä tehtyyn selvitykseen (YMrä 9/2018) perustuen. Kansallisten ei enää jätettä -säädösten valmistelu aloitetaan betonimurskeelle ja käsitellylle jätteenpolton kuonalle.

Valmistelijat:

erityisasiantuntija Kaija Järvinen ja erityisasiantuntija Kati Vaajasaari

Aikataulu:

Asetukset (betonimurske ja käsitelty jätteenpolton kuona) on tarkoitus antaa keväätistuntokaudella 2019.

Sähkö- ja elektroniikkalaiteromusta annetun valtioneuvoston asetuksen (519/2014) muuttaminen

Peruste:

Komissio valmistelee sähkö- ja elektroniikkalaiteromusta annetun direktiivin (2012/19/EU) perusteella annettavia täytäntöönpanosäädöksiä, joilla säädetään tuottajien rekisteröintiä ja raportointia koskevien lomakkeiden sisältövaatimukset. Ehdotuksen mukaan säädökset tulisivat sovellettaviksi vuoden 2019 alusta. Säädökset edellyttävät vastaavien muutosten tekemistä valtioneuvoston asetukseen sähkö- ja elektroniikkalaiteromusta.

Valmistelijat:

neuvotteleva virkamies Tarja-Riitta Blauberg

Aikataulu:

Asetuksen muutos vuoden 2019 loppuun mennessä.

Hallituksen esitys laeiksi jätelain ja ympäristönsuojelulain muuttamisesta

Peruste:

Valmistellaan jätelakiin ja ympäristönsuojelulakiin häiriötilanteiden jätehuoltoa koskevat säännökset. Säännöksillä on tarkoitus varautua jätehuollon järjestämiseen tilanteissa, joissa onnettomuuden, luonnonilmiön, ennakoimattoman tuotantohäiriön tai muun vastaavan yllättävän ja epätavanomaisen tilanteen johdosta syntyy jätettä, joka määränsä tai ominaisuuksiensa vuoksi vaarantaa jätehuollon toimintavarmuuden ja aiheuttaa huomattavia vaikeuksia jätehuollon järjestämisessä.

Valmistelijat:

lakimies Heikki Holopainen, hallitussihteeri Ella Särkkä ja erityisasiantuntija Kaija Järvinen

Aikataulu:

Alustavasti säädösmuutosten on suunniteltu tulevan voimaan vuoden 2020 alkupuolella. Valmistelun aikataulu täsmentyy myöhemmin valmistelun edetessä.

Aluskierrätystä koskeva Hongkongin yleissopimuksen ratifiointi

Peruste:

Hongkongin kansainvälinen yleissopimus koskee alusten turvallista ja ympäristön kannalta asianmukaista purkamista ja kierrätystä. Euroopan unionissa Hongkongin yleissopimus on pantu täytäntöön pääosin aluskierrätysasetuksella (Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1257/2013).

Neuvosto antoi lisäksi huhtikuussa 2014 päätöksen alusten turvallista ja ympäristön kannalta asianmukaista kierrätystä koskevan vuoden 2009 Hongkongin kansainvälisen yleissopimuksen ratifioimisesta (2014/241/EU). Päätöksellä annetaan jäsenvaltioille lupa unionin yksinomaiseen toimivaltaan kuuluvalta osalta lupa ratifioida ao. sopimus.

Hongkongin yleissopimuksen toimeenpano edellyttäneen kansallisten säännösten täydentämistä. Lisäksi on valmisteltava normaalit ratifioimissäännökset.

YM:n valmistelijat

neuvotteleva virkamies Tarja-Riitta Blauberg (YSO)

Kansallinen täytäntöönpano:

Hongkongin yleissopimus pannaan aineellisesti täytäntöön EU:ssa aluskierrätysasetuksella ja täydentävillä kotimaisilla säännöksillä.

Kuuden jätealan direktiivin täytäntöönpano

Peruste:

Osana komission ns. kiertotalouspakettia annetut ehdotukset jätedirektiivin (2008/98/EY), pakkaus- ja pakkausjätedirektiivin (94/62/EY), kaatopaikkadirektiivin (1997/31/EY), paristo- ja akkudirektiivin (2006/66/EY), romuajoneuvodirektiivin (2000/53/EY) ja sähkö- ja elektroniikkalaiteromudirektiivin (2012/19/EU) muuttamiseksi hyväksyttiin 30.5.2018 ja tulivat voimaan 4.7.2018. Direktiivien täytäntöönpano edellyttää olennaisia muutoksia jätelakiin, ympäristönsuojelulakiin sekä lähes kaikkiin jätealan asetuksiin.

YM:n valmistelijat:

ympäristöneuvos Riitta Leinen, neuvotteleva virkamies Tarja-Riitta Blauberg, hallitussihteeri Ella Särkkä

Aikataulu:

Direktiivit on pantava täytäntöön kahden vuoden kuluttua niiden voimaantulosta eli 5.7.2020 mennessä.

Hallituksen esitys laeiksi ympäristöministeriön hallinnonalan henkilötietojen käsittelyä koskevien säännösten muuttamisesta

Peruste:

Esityksessä tehtäisiin ympäristöministeriön eräisiin lakeihin EU:n tietosuojasetuksesta ja kansallisen yleislain säätämisestä aiheutuvat muutokset.

Valmistelijat:

Lainsäädäntöjohtaja Riitta Rönn

Aikataulu:

Hallituksen esitys on tarkoitus antaa eduskunnalle seuraavan vaalikauden alussa.

Suomen ympäristökeskuksen eräiden julkisten hallintotehtävien siirtäminen valtion lupa- ja valvontavirastoon Luovaan

Peruste:

Yhteys maakunta- ja aluehallintouudistukseen

Valmistelijat:

lainsäädäntöjohtaja Riitta Rönn ja osastojen edustajat

Aikataulu:

Hallituksen esityksen valmistelu aloitetaan seuraavan vaalikauden alussa.

II EU:N SÄÄDÖSVALMISTELU

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus ympäristöpolitiikan raportointivelvoitteiden yhdenmukaistamisesta ja direktiivien 86/278/ETY, 2002/35/EY, 2004/35/EY, 2007/2/EY, 2009/147/EY ja 2010/63/EU, asetusten (EY) N:o 166/2006 ja (EU) N:o 995/2010 sekä neuvoston asetusten (EY) N:o 338/97 ja (EY) N:o 2173/2005 muuttamisesta (ympäristöraportointiasetus)

YM:n valmistelijat:

Petri Liljaniemi ja Suvi-Tuuli Puharinen /LYMO
Asetuksella muutettavien EU-säädösten vastuuvirkamiehet
ympäristöministeriöstä sekä maa- ja metsätalousministeriöstä

Käsittelyvaihe EU:ssa:

Komissio antoi 31.5.2018 ehdotuksen ympäristöpolitiikan raportointia koskevaksi asetukseksi, johon sisältyy kymmenen EU:n ympäristöpolitiikan alan säädöksen muuttaminen raportoinnin osalta. Muutettavaksi ehdotettuihin säädöksiin kuuluvat puhdistamoliedirektiivi, ympäristömeludirektiivi, ympäristövastuudirektiivi, lintudirektiivi, koe-eläindirektiivi, INSPIRE-direktiivi, E-PRTR-asetus, CITES-asetus sekä puukauppaa säätelevät EUTR- ja FLEGT-asetukset. Säädökset kuuluvat ympäristöministeriön sekä maa- ja metsätalousministeriön toimivaltaan. Käsittely neuvoston ympäristötyöryhmässä on käynnistynyt kesällä 2018. Tavoitteena on saavuttaa neuvoston yleisnäkemyks lokakuussa 2018 ja sopu kolmikantaneuvotteluissa kevään 2019 aikana.

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus pysyvistä orgaanisista yhdisteistä (uudelleenlaadittu)

Valmistelijat:

Ulla-Riitta Soveri/YM, YSO ja Timo Seppälä/Syke

Käsittelyvaihe EU:ssa:

Komissio antoi ehdotuksensa 22.3.2018 ja sitä on käsitelty neuvoston ympäristöryhmässä. Tavoitteena on saavuttaa sopu kolmikantaneuvotteluissa ennen vuoden 2018 loppua. POP-asetuksen uudistamisen tavoitteena on helpottaa asetuksen soveltamista, mukauttaa POP-asetus Lissabonin sopimuksen määräyksiin ja EU:n yleiseen kemikaalilainsäädäntöön sekä osoittaa asetuksen mukaisia tehtäviä Euroopan kemikaalivirastolle. Asetus ei edellytä muutoksia kansalliseen lainsäädäntöön.

Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi tiettyjen muovituotteiden ympäristövaikutusten vähentämisestä

Valmistelijat:

neuvotteleva virkamies Taina Nikula ja hallitussihteeri Ella Särkkä

Käsittelyvaihe EU:ssa:

Ehdotus hyväksytään vuoden 2019 alkupuolella virallisesti sekä neuvostossa että parlamentissa ja julkaistaan todennäköisesti kesän 2019 alussa. Jäsenvaltioiden on saatettava voimaan direktiivin edellyttämä lainsäädäntö ja hallinnolliset määräykset viimeistään kahden vuoden kuluttua direktiivin voimaantulosta.

Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi ympäristö- ja ilmastotoimien ohjelmaksi (LIFE)**Valmistelijat:**

Pekka Harju-Autti / LYMO

Käsittelyvaihe EU:ssa:

Komissio antoi ehdotuksen asetukseksi 1.6.2018. Käsittely neuvoston ympäristötyöryhmässä on parhaillaan käynnissä. Asiaa koskeva valtioneuvoston U-kirjelmä annettiin eduskunnalle 9.8.2018.

III MUIDEN MINISTERIÖIDEN VASTUULLA OLEVAT, YM:N KANNALTA KESKEISET SÄÄDÖSHANKKEET

EU:n juomavesidirektiivin uudistaminen (STM)

YM:n valmistelijat:

Juhani Gustafsson ja Suvi-Tuuli Puharinen/LYMO
Mikko Koskela ja Kaisa Kauko/RYMO

Käsittelyvaihe EU:ssa:

Komissio antoi ehdotuksen uudelleenlaadituksi juomavesidirektiiviksi 1.2.2018. Käsittely neuvoston ympäristötyöryhmässä on käynnistynyt keväällä 2018. Tavoitteena on saavuttaa neuvoston yleisnäkemys syksyllä 2018 ja sopu kolmikantaneuvotteluissa vuoden 2019 aikana.

Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi päästönormien asettamisesta uusille henkilö- ja pakettiautoille osana yhteisön kokonaisvaltaista lähestymistapaa kevyiden hyötyajoneuvojen hiilidioksidipäästöjen vähentämiseksi ja asetuksen 715/2007 (LVM)

YM:n valmistelija:

neuvotteleva virkamies Tuija Talsi /YSO

Käsittelyvaihe EU:ssa:

Komissio antoi ehdotuksen marraskuussa 2017, ja sen käsittely neuvoston ympäristötyöryhmässä on jatkunut. Tavoitteena on saavuttaa neuvoston yleisnäkemys lokakuussa 2018 ja sopu kolmikantaneuvotteluissa kevään 2019 aikana.

Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi raskaiden hyötyajoneuvojen hiilidioksidipäästöjen rajoittamisesta (LVM)

YM:n valmistelija:

neuvotteleva virkamies Tuija Talsi/YSO

Käsittelyvaihe EU:ssa:

Komissio antoi ehdotuksensa 17.5.2018 ja sen käsittely neuvoston ympäristöryhmässä on alkanut. Neuvottelut jatkuvat kevään 2019 aikana ja on oletettavaa, että asetusehdotuksesta pyritään sopuun neuvoston ja Euroopan parlamentin kesken vuoden 2019 kuluessa.

Päästökauppadirektiivin muuttaminen (TEM)

YM:n valmistelija:

neuvotteleva virkamies Marjo Nummelin

Tukiryhmä:

keskeiset viranomaiset ja muut sidosryhmät

Käsittelyvaihe EU:ssa:

Komissio antoi ehdotuksen 15.7.2015. Periaatekeskustelut käytiin ympäristöneuvostossa 26.10.2015 ja 20.6.2016. Euroopan parlamentin täysistunto äänesti ehdotuksesta helmikuussa 2017. Ympäristöneuvostossa helmikuussa 2017 muodostettiin neuvoston yleisnäkemys. Trilogineuvottelut käytiin huhti-marraskuussa 2017, ja sopu saavutettiin kuudennessa trilogineuvottelussa 8.11.2017. Direktiivin muutos astui voimaan 8.4.2018. Jäsenmaiden on pantava direktiivin muutos toimeen 9.10.2019 mennessä. Suomen päästökauppalain muuttaminen direktiivin muutoksen mukaiseksi on käynnissä.

Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi veden uudelleenkäytön vähimmäisvaatimuksista (MMM)

YM:n valmistelijat:

Ari Kangas ja Sara Viljanen / LYMO

Käsittelyvaihe EU:ssa:

Komissio antoi ehdotuksen asetukseksi 28.5.2018. Asiaa koskeva valtioneuvoston U-kirjelmä annettiin eduskunnalle 25.10.2018. Käsittely neuvoston ympäristötyöryhmässä alkoi vuoden 2019 alussa.
